

Álit

í

løgtingsmáli nr. 1/2018: Uppskot til lögtingslóg um broyting í lögtingslóg um fast samband um Leirvíksfjørð (Tunlar norður um Fjall)

Jákup Mikkelsen, Bill Justinussen, Jenis av Rana, Joen Magnus Rasmussen, Bárður Nielsen, Magnus Rasmussen, Jacob Vestergaard, Elsebeth Mercedis Gunnleygsdóttur, Bjørn Kalsø, Jógvan á Lakjuni og Jógvan Skorheim, tingmenn, hava lagt málið fram tann 21. august 2018 og eftir 1. viðgerð tann 10. september 2018 er tað beint Rættarnevndini.

Nevndin hevur viðgjørt málið á fundi tann 3. og 24. oktober og 7., 14. og 26. november 2018.

Undir viðgerðini hevur nevndin havt fund við Aksel V. Johannesen, løgmann, ið fyribils fyrisitur samferðslumál, saman við umboðum frá Landsverki.

Undir viðgerðini hevur nevndin býtt seg í ein meiriluta og ein minniluta.

Meirilutin (Kristin Michelsen, Ingolf S. Olsen, Ruth Vang og Sonja J. Jógvansdóttir) heldur tað ikki vera skilagott at taka einstakar verkætlanir burtur úr frammanundan raðfestu samferðsluætlanini hjá Landsverki og fígga hesar við gjaldsvegum/tunlum, sum tilvildarlaga liggja nærindis.

Um tað verður samtykt, skapar uppskotið fordømi fyri at brúka sama fíggingarleist fyri vega- og tunnilsverkætlanir aðrastaðni, har gjaldsvegir/tunlar tilvildarlaga liggja tætt upp at, eitt nú vega- og tunnilsverkætlanir nærindis Vágatunlinum og Eysturoyartunlinum. Tá verður íløguraðfestingin á samferðsluøkinum púra tilvildarlig.

Havast skal eisini í huga, at tað er ein stór prinsipiell avgerð at leggja kostnaðarmiklar verkætlanir út um fíggjarlógina. Landsgrannskoðanin hevur fleiri ferðir funnist at hesum leisti, sum hevur við sær, at veruligu íløgurnar hjá landskassanum verða ógjøgnumskygdar.

Undir viðgerðini er eisini komið fram, at landsstýrið longu hevur raðfest at gera somu kanningar og forprojektering av alternativari linjuføring fyri tunnil úr Gerðabønum í Klaksvík til Árnafjarðar, sum hetta uppskotið leggur upp til. Í íløgukarminum í uppskotinum um játtanarkarmar á lögtingsfíggjarlógini fyri 2019, sum liggur í Løgtinginum, eru 1,5 milliónir krónur settar av til endamálið.

Meirilutin heldur eisini at triði móguleikin, at breiðka og víðka verandi tunlar, so teir verða tveysporaðir, ikki er so væl kannaður og lýstur, at hann longu kann útihýsast.

Um verkætlanina sum heild heldur meirilutin, at um Løgtingið metir, at tunlarnir norður um Fjall eiga at framskundast, so kann tann avgerðin eins væl takast um verandi verkætlan hjá Landsverki, sum um eina meinlíka verkætlan undir P/f Norðoyatunlinum.

Meirilutin heldur, at um tunlar norður um Fjall skulu framskundast er neyðugt, at Hvalbiartunnilin verður gjørdur sum skjótast.

Við hesum viðmerkingum tekur meirilutin ikki undir við málinum og mælir Løgtinginum frá at samtykkja uppskotið.

Minnilutin (Elsebeth Mercedis Gunnleygsdóttur, Magnus Rasmussen og Edmund Joensen) hevur hesar viðmerkingar:

Endamálið við lógaruppskotinum er skjótt at dagføra sambandið “norður um Fjall” fyri at

- Bøta um trygdina
- Gera tað høgligt hjá ferðandi í Norðuroyggjum
- Menna økið “norðan fyri Fjall” vinnuliga

Støðan er, at nýggir tunlar eru í íløguaetlan landsstýrisins, men mett verður, at støðan er so akut nú, at verkætlanin má í gongd beinanvegin og kann ikki bíða eftir, at pláss kann finnast innan fyri íløgukarmar landsins.

Í dag eru 17 fjallatunlar, harav 10 av hesum hava bert eina breyt, og eru tunlarnir “norður um Fjall” tveir av hesum við eini breyt. Tað serstaka við tunlunum “norður um Fjall” er, at har er ferðslan munandi størri enn í hinum tunlunum. Ferðslan í tunlunum “norður um Fjall” liggur millum 1.300 og 1.700 bilar um dagin, harav ein partur er sokallað tung ferðsla.

Hetta ger, at støðan er heilt serstøk viðvíkjandi tunlunum “norður um Fjall” og tað er tí, at lagt verður upp til eina øðrvísi loysn, tá tað eftir øllum at døma ikki ber til at fáa framskundað tunlarnar “norður um Fjall” í langtíðaríløguaetlanini hjá landinum.

Sambært langtíðar íløguaetlanini hjá landinum verður fyrst farið undir nýggjar tunlar “norður um Fjall” um umleið 4 ár, og tað tekur nøkur ár, áðrenn koyrandi verður. Uppskotsstillararnir meta tí ikki, at tað er ráðiligt at bíða so leingi við hesi verkætlan.

Tað, sum hetta lógaruppskotið snýr seg um, er at loyva tunnilsfelagnum at fyrireika og forprojektera – undir hesum at gera uppskot til linjuføringar – soleiðis at hetta kann vera grundarlag fyri kostnaðarmeting og endaligari projektering v.m.

Hetta lógaruppskotið hevur einki við at gera, hvør fíggingarleistur verður valdur, tá tunlarnir verða gjørdir.

Tá úrslitið av fyrireikingini og forprojekteringini fyriliggur, er ætlanin at koma við endaligum uppskoti til Løgtingið. So verður tað tá upp til Løgtingið at taka støðu til, hvør loysn verður vald – bæði viðvíkjandi linjuføring og fíggingarleisti.

Minnilutin tekur undir við málinum og mælir Løgtinginum til at samtykkja uppskotið.

Rættarnevndin, 29. november 2018

Kristin Michelsen
formaður

Magnus Rasmussen

Sonja J. Jógvansdóttir

Ruth Vang

Ingolf S. Olsen

Edmund Joensen

Elsebeth Mercedis Gunnleygsdóttur